

PÕLVA VALLA ÜLDPLANEERINGU JA PLANEERINGULE KOOSTATUD KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE AVALIK AREUTELU

PROTOKOLL

Koht: Põlva Kultuuri-ja Huvikeskuse salongis (Kesk tn 15, Põlva)
Aeg: 08.09.2017
Algus kell 17.00, lõpp 19.25

Osalejate nimekiri lisatud eraldi lehel. Arutelu on lindistatud.

PÄEVAKORD

- Põlva valla üldplaneeringu põhilahenduse ülevaade.
- Põlva valla üldplaneeringule koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande ülevaade.
- Avalikul väljapanekul laekunud arvamuste ülevaade ja Põlva Vallavalitsuse seisukohtade esitamine. Küsimused.

Põlva valla üldplaneeringu põhilahenduse ülevaade.

Priit Paalo (edaspidi PP) avasõnad ja ülevaade Põlva valla seisukohalt olulistest aspektidest, mida Põlva valla üldplaneeringuga (edaspidi Põlva ÜP) lahendatakse.

Raimo Klesment (edaspidi RK) ülevaade Põlva valla üldplaneeringu (edaspidi Põlva ÜP) koostamise protsessist ja põhilahendusest.

Põlva valla üldplaneeringule koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande ülevaade.

Piret Toonpere (edaspidi PT) ülevaade Põlva valla üldplaneeringule koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) koostamise protsessist ja aruandest.

PT: Põlva ÜP ja KSH aruanne koostati paralleelselt. Põlva ÜP elluviimiseks vajalikud leevendavad meetmed on esitatud nii KSH aruandes kui ka planeeringu seletuskirjas.

PT: KSH aruandele avalikul väljapanekul sisulisi ettepanekuid ei laekunud. Maa-amet saatis omalt poolt tehnilise korrektuuri, mis viiakse aruandesse sisse. See oli seotud vahepeal muutunud seadusandlusega, mis oli kaasa toonud terminite ebakorrektsuse, mis parandatakse.

Avalikul väljapanekul laekunud arvamuste ülevaade ja Põlva Vallavalitsuse seisukohtade esitamine. Küsimused.

RK teeb ülevaate laekunud kirjadest ja Põlva Vallavalitsuse seisukohtadest. Seisukohad edastatakse ka kirjalikult. Laekunud arvamuste ja vallavalitsuse seisukohtadele esitatud täiendavad küsimused käsitletakse vasta punkti juures.

1. Maaeluministeeriumi 21.07.2017 kiri nr 4.1-5/5617-1
(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-43-2)

1.1. Üldplaneeringu seletuskirja lisas 1 on väärtusliku põllumajandusmaa kohta antud mõistes märgitud: „Väärtusliku põllumajandusmaa moodustab põllumajandusmaa, mis kuulub riikliku või kohaliku tähtsusega väärtusliku põllumajandusmaa massiivi koosseisu. Põlva vallas on väärtuslik põllumajandusmaa massiiv vähemalt 0,3 ha suurune ühtne maa-ala mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmise boniteediga või sellest suurem. Väärtuslik põllumajandusmaa on vähemalt 1 ha suurune“. Juhime tähelepanu, et antud mõistes on toodud väärtusliku põllumajandusmaa minimaalse suuruse kohta kaks erinevat väärtust (0,3 ha ja 1 ha). Selgitame, et Maaeluministeeriumis töös oleva väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu kohaselt on riikliku tähtsusega väärtusliku põllumajandusmaa massiiv vähemalt ühe hektari suurune. Lähtuvalt eeltoodust saaks üldplaneeringu seletuskirja lisas 1 antud mõistest järeldada, et põllumajandusmaa massiiv, mille suurus on 0,3–1 hektarit, moodustab kohaliku tähtsusega väärtusliku põllumajandusmaa massiivi. Samas on üldplaneeringu seletuskirja peatükis 2.1.4 märgitud, et üldplaneeringus on kajastatud ainult riikliku tähtsusega väärtuslikud põllumajandusmaad ning täiendavalt kohaliku tähtsusega alasid ei ole määratud. Soovitame üheselt mõistetavuse tagamiseks täpsustada lisas 1 oleva mõiste sõnastust ning viia seletuskirja peatükis 2.1.4 ja lisas 1 toodud väärtusliku põllumajandusmaa mõiste sisu omavahelisse kooskõlla.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada. Kohalikku tähtsusega väärtusliku põllumajandusmaa massiivi ei määrata, mistõttu jääb 1 ha.

1.2. Lisaks on seletuskirja peatükis 2.1.4 märgitud, et Põlva maakonna põllumajandusmaa keskmiseks boniteediks on 39 hindepunkti. Maaeluministeeriumis töös oleva väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu kohaselt, millega kaasnes vastava esialgse kaardimaterjali väljatöötamine, on Põlva maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 39 hindepunkti. Nimetatud eelnõu kohaselt toimub aasta jooksul pärast seaduse kehtima hakkamist täpse kaardimaterjali väljatöötamine, sealhulgas täpsete kaalutud keskmiste boniteedinäitajate arvutamine. Lähtuvalt eeltoodust võivad lõppnäitajad erineda esialgsetest tulemustest. Seetõttu soovitame üldplaneeringu seletuskirjas hoiduda täpsete boniteediandmete nimetamisest.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada. Lisatakse viide, et võib täpsustuda.

1.3. Lähtuvalt asjaolust, et käesoleva aasta 15. oktoobril toimuvate kohalike omavalitsuste volikogude valimiste järel moodustab Põlva vald Ahja, Laheda, Mooste ja Vastse Kuuste valdadega ühinemise järel uue omavalitsusüksuse, soovitame üldplaneeringu seletuskirja täiendada peatükiga, kus käsitletakse põhimõtteid ja seoseid, mis mõjutavad käesoleva üldplaneeringu elluviimist nimetatud kohalike omavalitsusüksustega ühinemise järel.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Moodustuva omavalitsusüksuse volikogul on kohustus ühinenud valdade üldplaneeringud üle vaadata ning seejärel määratakse edasised arengusuunad.

2. Maa-ameti 07.08.2017 kiri nr 6-3/17/12168-3
(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-43-3)

2.1. Seletuskirja peatükis 2.1.4. Väärtuslik põllumajandusmaa, metsamajandusmaa on kirjeldatud (tsiteerin): „Kaevandamisloa menetluses tuleb läbi viia keskkonnamõjude hindamine, kus tuleb kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule põllumajandusmaale“. Täpsustame, et keskkonnamõjude

hindamise läbiviimine kaevandamisloa menetluses ei ole kohustuslik, vaid selle vajadust hindab loa andja. Palume lähtuda Põlva maakonnaplaneeringu (järelvalvesse esitatud materjalist, leitav Põlva Maavalitsuse kodulehelt) sõnastusest, mis jätab kaevandamisloa andjal võimaluse teha keskkonnamõtjude hindamise vajalikkuse osas kaalutusotsus. Kaevandamisloa andja algatab kaevandamisloa menetluses keskkonnamõtjude hindamise vaid vastavalt vajadusele. Palume seletuskirja peatükki 2.1.4. Väärtuslik põllumajandusmaa, metsamajandusmaa täpsustada järgmiselt (tsiteerin): „Kaevandamisloa menetluses tuleb vajadusel läbi viia keskkonnamõtjude hindamine, kus tuleb kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule põllumajandusmaale“.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

2.2. Selgitasite 19.05.2017 kirjas nr 7-1/17-2-14, et Põlva Vallavalitsusele teadaolevalt ei ole Põlva Vallavolikogu 10.02.2016 otsusega nr 1-3/11 antud kaevandamisloaga nõustumise tingimused täidetud. Samuti selgitasite, et olete valmis tegema täiendusi üldplaneeringusse ja reserveerima Himmaste liivakarjääri tootmisalaks T4 kuni kehtestamise otsuseni jõudmiseni, kuid täiendused peavad tagama kõikide õigusaktidega kooskõlas oleva lahenduse. Nõustusime oma kirjas 14.06.2017 nr 6-3/17/343-6, et üldplaneeringu täiendused peavad tagama kõikide õigusaktidega kooskõlas oleva lahenduse ning teavitasime, et Keskkonnaamet on koostanud Himmaste liivakarjääri loa andmise korralduse eelnõu, millega on kavas kaevandamisloa anda ning esitas korralduse eelnõu seisukoha andmiseks maavarade komisjonile. Maavarade komisjon kooskõlastas 9. juuni 2017. aasta istungi protokollilise otsusega nr 17-88 Keskkonnaameti maapõuebüroo juhataja korralduse „Maavara kaevandamisloa andmine Himmaste liivamaardla Himmaste liivakarjääri mäeeraldisele ja keskkonnamõtju hindamise algatamata jätmise“ eelnõu. Kuna Keskkonnaameti loa andmise korralduse eelnõust selgub, et Põlva Vallavolikogu esitatud tingimused Himmaste liivakarjääri kaevandamisloa andmisele on täidetud, on kaevandamisloa andmine lähiajal tõenäoline. Eeltoodust tulenevalt palume jätkuvalt üldplaneeringus reserveerida Himmaste liivakarjääri ala tootmisalaks T4 ning täpsustada vastavalt üldplaneeringu jooniseid.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Kuni ei ole täidetud Põlva Vallavolikogu 10.02.2016 otsuses nr 1-3/11, Arvamuse andmine Himmaste liivamaardla Himmaste liivakarjääri kaevandamise loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta, kaevandamisloa väljastamise aluseks seatud tingimused, ei ole põhjendatud planeeringus muuta maatulundusala tootmisalaks T4. Ettepaneku arvestamisega läheks Põlva vald vastuollu oma varasema otsusega.

Romet Neemse (edaspidi RN): Ma ei saa nõustuda, et Põlva Vallavolikogu seatud tingimused Himmaste liivakarjääri kaevandamise loale ei ole täidetud. Keskkonnaamet on koostanud kaevandamisloa andmise eelnõu ja maavarade komisjon on selle kooskõlastanud. Ma ei taha uskuda, et riigiamet enne ei kontrollinud, kas vallavolikogu antud tingimuslik kooskõlastusega antud tingimused on täidetud. Kas oskate konkreetselt öelda, milline tingimus ei ole täidetud?

RK: Volikogu väljastas nõusoleku kui märgitud tingimused on täidetud. Tekib küsimus, miks seda luba ei ole väljastatud kui tingimused on täidetud?

RN: Nõusolekut ei ole Põlva Vallavolikogu käest veel küsitud. Kuid minule teada olevalt on tingimused täidetud.

Tiivi Parts (edaspidi TP): Põlva vallale ei ole seda eelnõud esitatud. Me ei saagi hinnata, kas on täidetud.

RK: Tingimuste täitmine on seotud otse kaevandamisloa väljastamisega. Kuniks pole dokument jõustunud, siis seda ei ole.

RN: Praegu jääb mulje, et te eeldate justkui poleks tingimused täidetud.

RK: Mina lähtun sellest, et volikogu on lubanud loa välja anda kui on täidetud teatud tingimused. Kuna luba ei ole välja antud, siis eeldatavalt ei ole mainitud tingimused täidetud. Seega, ei saa ka planeeringusse kanda objekti, mis läheks vastuollu kehtiva volikogu otsusega. Praegu ei ole aga midagi halvasti – kui luba väljastatakse, siis saab vald selle ka planeeringusse kanda enne kehtestamist.

RN: Enne kehtestamise otsuse jõustumist?

RK: Jah. Tingimuste täitmine on seotud loa väljastamisega ja seda peab kontrollima loa väljastaja. Mis takistab seda välja andmast? Kui tingimuslik nõusolek on antud ja tingimused täidetud, siis peaks nõusolek olemasolema. Lõputut küsimist ei peaks toimuma.

RN: Kui Keskkonnaamet saadab nüüd otsuse eelnõu ja kõik dokumendid valda ära, siis peaks olema võimalik see üldplaneeringusse kanda?

RK: Nii saan mina aru.

Andres Viijar (edaspidi AV): Kui tingimused on täidetud ja kaevandamisluba antakse välja, kas see on siis automaatselt vallal kohustus muuta planeeringus ära T4?

RK: Kui on volikogu tingimuste alusel välja antud kaevandamisluba, siis see peaks ju kajastuma ka maakasutuses. Muidu tekib õiguslik vastuolu planeeringu põhilahenduse ja teiste dokumentide vahel.

AV: Kuidas protsess välja näeb? Keegi muudab ära selle?

RK: Kui dokumendid tulevad ja kõik on korras, siis ala joonisele kandmine on tehniline küsimus. Alusandmete ja tausta teadmisenä on see kajastatud meil KSH aruandes.

TP: Mis siis kui meil ei oleks üldplaneeringu menetlust? Vanas üldplaneeringus ei ole seal peal maardlamaad.

RN: Maatulundusmaal ei saa kaevata. Maasihtotstarvet peab muutma mäetööstusmaaks. Kuidas teda muudetakse üldplaneeringus?

RK: Kas planeeringuga või maakorraldusliku toiminguna volikogus.

TP: Maasihtotstarvet muudetakse ka projektiga. Ei pea muutma detailplaneeringuga.

AV: Kas Põlva ÜP-ga saab seda muuta automaatselt?

RK: Üldplaneeringu alusel saab muuta sihtotstarvet.

Kaie Moorast (edaspidi KM): Üldplaneering on ju ikka selleks, et tulevikku planeerida. Sellest tulenevalt, kui on huvi, siis peaks ju seda huvi arvestama. Üldplaneering ei fikseeri olemasolevat olukorda.

AV: Huvil on alati kaks poolt. On huvid ja vastahuvid. Me planeerime ka oma ilusas külas edasi elada.

RK: Selles on õigus, et üldplaneeringuga vaadatakse tulevikku ja milline see kasutus seal tulevikus võiks olla. Üldplaneeringuga ei muudeta automaatselt kellelgi olemasolevat kasutust, selleks tuleb teha täiendavalt mingisuguseid toiminguid. Ei muudeta ka n-ö tagasiulatuvalt kellegi maakasutust, ei panda sinna mingeid täiendavaid kitsendusi. Aga, kuna volikogu on andnud eelneval ühe otsuse, siis üldplaneeringut koostades me ei saa sellest otsusest mööda minna. Kuni see otsus ei ole realiseerunud, siis me ei saa seda ettepanekut ka sisse viia.

KM: Kas ei saa, et karjäär on tootmismaa sees ja detailplaneeringuga kehtestub?

RK: Saame tulla ühe olulise asja juurde mida üldplaneeringuga kehtestatakse – detailplaneeringu koostamise kohustus. Seal on olnud üks konkreetne punkt – väärtuslikul maastikul tootmishoone või -ala rajamiseks oleks detailplaneeringu koostamine kohustuslik. Maa-amet on lähtunud väga kitsalt sellest küsimusest varem. Meil on kaevandamine pandud tootmisala alla. Seaduse järgi kaevandamine kui selline võib eeldada ehitisi, st et võib eeldada ehitusloa väljaandmist. Antud tingimus on ka väga kitsalt pandud – ainult väärtuslikule maastikule ja rohevõrgustiku alale, mis on suhteliselt täpselt piiritletud. Need alal tulevad ka maakonnaplaneeringust, mistõttu nende alade vastu tuleb huvi kõrgemalt, kui seda on kohalik omavalitsus. Isegi kui kaevandamisloa eelnõu on olemas ja ala kantaks sisse üldplaneeringusse, siis on teoreetiliselt olemas kohe detailplaneeringu koostamise kohustus. Kohalik omavalitsus saab loobuda veel detailplaneeringu koostamisest teatud tingimustel. Lahendust tuleb vaadata komplekselt. Minu arust ei ole küsimus, kas me mõtleme ette või mõtleme ühe objekti keskselt, vaid küsimus on ruumi väärtustes, mille tõttu mingisugune tingimus seatakse. Kui me praegu räägime, et me lubame kaevandamist väärtuslikul maastikul, siis väärtuslik maastik on natuke laiemalt avalikkusele huvi pakkuv väärtustatud ala. Ja kas sellise väärtustatud ala mõjutamine, nt kaevandamisega, võiks olla kitsalt mingi loa välja andmise küsimus või laiem diskussioon. Nendest aspektidest lähtuvalt on jõudnud üldplaneering sellisele lahendusele. Küsimusi on konkreetsetes kohas veel, mitte ainult maakasutuses. Vaid ka – kui seal midagi kaevandama hakatakse, siis kuidas see materjal sealt välja veetakse, milliseid teid kasutades? Need on natuke laiemad küsimused, kui ainult loa välja andmise küsimus.

RN: Mul on detailplaneeringu kohustuse kohta üks küsimus? Maavara kaevandamine ei nõua ühegi õigusakti alusel detailplaneeringu koostamist.

RK: Kaevandamine on ka ehitised, mitte ainult kopa maa sisse löömine.

RN: Liiva kaevandamisel ei ole mingeid ehitisi.

RK: Meil ei ole üldplaneering koostatud kitsalt Himmaste liivakarjääri rajamiseks, meil on seatud üldised tingimused. Kui ei ole tarvis ehitisi rajada ja seal on lahendatud kõik muud tingimused, juurdepääsuks ei ole vaja sundvõõrandada vmt, siis kohalik omavalitsus saab motiveeritult loobuda detailplaneeringu koostamise kohustusest. Kui seal on mingeid lahendamata aspekte, nt vaja sundvõõrandada või sundvaldust seada, siis neid saab ainult planeeringu alusel ja paratamatult tuleb teha detailplaneering. Ja me räägime konkreetsetes kohas ka kõrgema planeeringuga väärtustatud alast. Ka selle kontekstis peab kohalik omavalitsus andma oma seisukoha, kas mõjutab või mitte.

Loomulikult, kui kaevandamisluba menetletakse, siis seal vaadatakse neid asju ka, kuid kitsalt kaevandamistegevuse kontekstis.

2.3. Lisaks märgime, et KSH aruande peatükis 3.3.8. Maavarad on kirjeldatud (tsiteerin): „Üleriigilise tähtsusega maardlaid Põlva vallas ei ole“ ning peatükis 4.2.1.2. Maavarade kasutamine on kirjeldatud (tsiteerin): „Põlva vallas leidub vaid kohaliku tähtsusega liiva ja turvast“. Täpsustame, et alates 01.01.2017 hakkas kehtima uus maapõueseadus, mille alusel ei jaotata maardlaid enam kohaliku või üleriigilise tähtsusega maardlateks.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

3. Maanteeameti 08.08.2017 kiri nr 15-2/17-00013/083 (Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-43-4)

3.1. Ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 71 lg 2 tuginedes tehti Planeeringus Maanteeametile mitmetel riigiteedel kaitsevööndi vähendamiseks ettepanekuid. Maanteeamet hindas riigiteede ääres väljakujunenud keskkonda ning edastas 10.03.17 kirjaga nr 15-2/17-00013/020 seisukoha, milliste riigiteede ääres nõustub kaitsevööndi vähendamisega (30m asemel 10m) ning omapoolsed ettepanekud, milliste teede ääres tuleks kaitsevööndit laiendada (10m asemel 30m). Tuginedes seletuskirjale ning põhijoonisele (põhja- ning lõunaosa) saab järeldada, et Maanteeameti seisukohtadega on arvestatud. Käesolevaga juhime tähelepanu, et kaitsevööndid on jäänud korrigeerimata tiheasustusalade kaardil. Palume vastuolu jooniste vahel likvideerida.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

AV: Kas ei ole siis ühtlaselt 10 m see kaitsevöönd?

RK: Põlva vald tegi ettepaneku vähendada teatud loetud kohtades ja Maanteeamet nõustus vähendamisega, küll mitte kõikides kohtades. Valdavalt puudutab tiheasustusalasid ja nendest väljuvad suunad ja just seal kus on reserveeritud mingisugust maakasutust ehitamiseks. Vähendatud 10 meetrile ja arvestatakse äärmise sõiduraja servast. Kohalikele teedele soovitakse kehtestada 10 m kaitsevööndiks. Erateedel tuleb lähtuda eratee omaniku huvist.

Küsimus: Kuidas arvestatakse kergliiklustee puhul?

RK: Kergliiklustee ei ole riigitee. Neid on antud kohalikule omavalitsusele. Kuid tuleb lähtuda, mis on tee kaitsevööndi sisu, et saaks hoolet teha ja tagada ohutu liiklus.

3.2. Võttes arvesse, et Planeeringuga on ette nähtud märkimisväärselt taristu arendamist, sh asulate vahelise tee parendamine, avalikult kasutatavate teede kõvakatte alla viimine, kergliiklusteede valgustamine jne, palus Maanteeamet 15.01.16 kirjas nr 15-2/15-00028/831 ning 10.02.17 kirjas nr 15-2/17-00013/013 arvestada ning seletuskirjas välja tuua, et Maanteeamet juhindub lähiaastate ehitustegevusel riigiteedel Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 522 kinnitatud dokumendist „Riigimaanteede teehoiukava aastateks 2014-2020“. Oleme seisukohal, et varasemalt väljendatud seisukohta on vastu võetud Planeeringu seletuskirjas tõlgendatud valesti. Nimelt on kirja pandud, et riigiteede osas on Maanteeamet andnud seisukohad kuni 2020 a. (viidatuna varasemalt nimetatud dokumendile). Selgitame, et Maanteeameti palve viidata Planeeringus dokumendile „Riigimaanteede teehoiukava aastateks 2014-2020“ on ajendatud eelkõige soovist informeerida, missugused arendustegevused Maanteeametil Põlva vallas lähiaastatel kavas on ning välistada ootusi, et võtame kohustusi näiteks riigiteede äärde jalgratta- ja jalgteede kavandamisel, v.a juhul

kui on tegemist liiklusohutliku koha likvideerimisega (15.01.16 nr 15-2/15-00028/831). Koostöö käigus esitatud seisukohad kehtivad seni kuni Planeering.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

3.3. Maanteeameti hinnangul ei ole kehtivate kitsenduste tabelis tee avaliku kastutuse puhul kohane viidata EhS § 95 vaid EhS § 92 ja/või § 94. Palume kontrollida ning vajadusel korrigeerida.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

4. Kaie Moorasti ettepanekud

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-48-1)

4.1. Palun lahendada koostatavas Põlva Valla üldplaneeringus Adra tee pikendus kuni Keldrikaela teeni. Praegu kasutavad seda ala jalakäiguteena Põlva randa ja keskusesse Mammaste küla elanikud endistes kolhoosiagsetes majades (Mammaste 7 ;9; 11 ja ka eramajad 2...8) ja ka Adra tee eramajades elavad elanikud. Tee on ajalooliselt välja kujunenud ja see oleks tarvis fikseerida osaliselt jalkäijate teena ja osaliselt Keldrikaela tee 14, Mammaste (61901:001:1020) kinnistule juurdepääsuks. Juurdepääsu lahenduse kohta on ka kohtulahend 1997 aastal.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada. Kasutusele võetakse uus tingmärk – kasutatav jalgrada ning tähistatakse vastav ala.

TP: Ma täpsustan, et see sissepääs on kohtuotsusega määratud avalikuks kasutuseks ja see jääb ka kasutamiseks autodele ümberpööramiseks või juurdepääsuks. Suund kortermajade juurde – oleks otstarbekas mäkirada jalgrajana kui on olnud ajalooliselt kasutusel. Neid kohti on tegelikult ka mujal, kus käiakse otse läbi kruntide. Kuid kui inimene tahab oma aia ette teha ja temaga kokkuleppele ei saa, siis ega seal keelata ka ei saa.

KM: Ma arvan, et selle peaks ikka fikseerima seal peal. Seda juurdepääsu on 30 aastat kasutatud ja see on väljakujunenud rada. Väljakujunenud rajale ei saa nii lihtsalt piirdeaeda ette panna.

TP – täpsustab joonisel millise kohaga on tegu – Keldrikaela tee 12 ja 14 vaheline ala saab avaliku kasutuse. Adra tee kruntide juurde täiendavalt ei laiendata. Kohtuotsus puudutab Keldrikaela tee 12 aadressiga majapidamist, kus on maa erastamata.

KM: Aa, see koht (*Adra tee kruntide*) mind ei huvita. See võib jääda. See on vabaplaneeringuga ala ja seni kui ta on vabaplaneeringuga ala saavad vabalt inimesed liikuda.

4.2. Palun arvestada, et Keldrikaela teed on tarvis kasutada ka tänavana ja mitte ainult kergliiklusteena. Keldrikaela tee ääres paiknevad eramajad kuhu on tarvis tagada juurdepääs. Keldrikaela tee 14,16 ja 13 jäävad tupikusse. Ma ei mõtle seda, et tee peaks avatud olema üldiseks liikluseks vaid peaks olema regulatsioon kuidas nende majadeni pääseda. Ehk see ei olegi üldplaneeringu teema aga arvestada sellega on tarvis?

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Vald soovib selle jätta kergliiklusteeks. Ülesse tekib nüüd ümberpööramise koht (vt eelmine ettepanek) ja hädaolukorras saab seal ikka sõita.

KM: Ma tean konkreetselt ühte pereliiget kes selle eest trahvi sai. Kui on liiklusmärk, siis sellega peab arvestama.

TP: Siis tuleb võtta liiklusmärgile sissesõidu luba.

KM: Kas sinna saab veoautoga sõita?

RK: See on kohaliku omavalitsuse lahendada, kuna nemad teavad tee kandevõimet.

TP: Kui on vaja viia sinna puid või materjali siis tuleb lubada.

5. Remida Aasamäe ettepanekud ja küsimused (Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-51-1)

5.1. Planeerimise mõistes on asum on asustusüksus, mis on linna kindlapiiriliste tunnustega osa ja on tinglikud ja kasutatavad planeeringu eesmärkide saavutamisel. Planeeringus on nimetatud küll asumid, kuid on äratuntavalt piiritlemata (tänavatega, kinnistu piiridega). Selguse huvides teen ettepaneku lisada ptk 2.4.1. joonisele asumite piirid, mida on võimalik üheselt ja äratuntavalt kindlaks teha või koostada lisajoonis asumite piiridega. Asumi mõiste lisada Lisa 1 Mõisted loetelusse.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

5.2. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Üldiste arhitektuurinõuetega (juurdeehitused, krundi piirded ja kõrgus, katusekuju muutmine, fassaadi muutused jms) olemasolevatele hoonetele (eriti olemasolevat kortermajade puhul). Kaaluda võimalust Põlva linnas olemasolevate kortermajade piirkonnas mitte lubada piirete (aiad, hekid) rajamist, kui see pole otstarbekas ja kahjustab naabrusõigusi. Olemasolevate kortermajade piirkonnad on nn vabaplaneeringuga, kuhu pole otstarbekas rajada piirdeid, sest neid läbivad aja jooksul väljakujunenud jalgteed.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

5.3. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Samuti lisada ehitustingimuste tabelisse (tabel 8) krundipiirete võimalikud kõrgused ja materjal (puidust aiad, võrkaed, hekk jms).

Seisukoht: Ettepanekut arvestatakse osaliselt. Täiendatakse sõnastust: Tänaväärsed piirded elamutel peavad ühtima piirkonnas väljakujunenud piiretega, kasutada ei tohi võrkaeda. Piirde kõrgus tänava ääres võib olla kuni 1,2 m.

RK: Lähtutakse põhimõttest, et avalikult kasutatava ala poolt on kohalikul omavalitsusel huvi reguleerida.

Remida Aasamäe (edaspidi RA): Aga kui ikkagi pannakse võrk?

RK: Siis on vääртеomenetlejal tegemist.

TP: Olemasolevaid me likvideerima ei hakka. Kui keegi uut paneb, siis püüame silma peal hoida.

RK: Ja kui vana võrku tahetakse uuega asendada, siis sellele saaks ka käe ette panna.

5.4. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Kaaluda võimalust anda hoonete kõrguspiirang korruselisusena (nt korruse arvestuslikuks keskmiseks kõrguseks elamutel (sh korterelamutel) ja büroopindadel on 3,2 m, kaubanduspindadel kuni 4 m).

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Puudub praktiline vajadus.

RK: Korruse kõrgus on erinevatel ajastutel erinev. Kuna Põlva ÜP kehtestatakse pikaks ajaks, siis võib muutuda arhitektuur, see kuidas sisekliimat tagatakse. Selline arhitektuuri tingimus võib tekitada vajaduse tulevikus üldplaneeringut muuta. Lähtutakse üldistest arusaamadest, mis kusagil piirkonnas on.

5.5. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Uute hoonete ehitamisel tuleb tänava-äärsel krundil hoone põhimaht paigutada planeeringu või projekteerimistingimustega ette nähtud ehitusjoonele. Ehitusjoonest ei tohi üle ulatuda ükski ehitise osa välja arvatud trepp, trepi varikatus, rõdu, lodža või katuseräästas. Hoone maa-alune vundamendi osa, pandused ja räästad võivad ulatuda väljapoole krundi piiri tänava maa-alale juhul, kui kinnisasja kasuks on seatud piiriülest ehitamist lubav asjaõigus.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

5.6. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Krundile pinnase juurde toomine või eemaldamine ulatuses, mis muudab naaberkrundil sademevee valgumise tingimusi või põhjustab varinguohtu, on keelatud juhul, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Lähtutakse valdkonna õigusaktidest. Õigusaktides on reguleeritud, et kaevamisel ei tohi naaberkrundi hoonet ohtu seada. Sellise haridusliku tingimuse kandmine üldplaneeringusse ei ole vajalik.

5.7. Ettepanek peatüki 2.5.1. täiendamiseks. Hoonete välismõjuga tehnilised seadmed (õhksoojuspumbad, konditsioneerid, satelliitantennid jms) peavad olema paigaldatud selliselt, et need ei oleks tänavatelt vaadeldavad ja ei eraldaks tänavale jalakäijate ning jalgratturite poolt kasutatavale osale mõjutusi (õhu puhumine, turbokorstnast heitgaaside väljutamine, vedelike väljutamine, jää teke jne). Seadmete eelistatud asupaik on maapind.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Nimetatud küsimus on osaliselt reguleeritud seadusandlikul tasandil, teatud juhtudel ei ole tehniliselt võimalik nimetatud seadet nt maapinnale paigaldada.

RK: Ehitis peab olema ohutu, ega tohi ülenormi olevaid keskkonnamõjutusi põhjustada väljaspoole oma krundi piire.

RA: Aga kui kortermajas tahab keegi panna mingit süsteemi ja kokkuleppele ei saada majas. See siis risustab hoone fassaadi. See tingimus on mitmes linnas üldplaneeringutes sees.

RK: Mina mõistaks selle punkti väärtust kui see käiks miljööväärtusliku ala kohta – et uued tehnoloogiad ei risustaks miljööd. Korterelamu näide – kui kortermaja elanikud ei saa kokkuleppele, siis tekib küsimus, kas kohalik omavalitsus peaks seda reguleerima üldplaneeringuga? Kui ei jõuta kokkuleppele, siis ei jõutagi.

RA: Hea küll, paneb teisele küljele, kuid tänavaäärne fassaad?

TP: Vallavalitsuse istungil öeldi, et vaadake kõiki teisi Euroopa linnu, kus on fassaadid täis.

RA: Meil ei ole selline kliima. Seal jahutavad, meil kütavad.

RK: Seadme tehnilised nõuded ei anna palju valikut kuhu seda paigutada. Ei saa maapinnale paigutada. Ja ka hoone külj omab mingit tähtsust.

AV: Projekteerijana ütlen, et tihti polegi väga palju variante kuhu seda seadet panna. Kortereelamu välisperimeeter on ühisomandis. Ilma ühisloata ei saa midagi panna, kaasa arvatud aknad on ühisomandis.

RA: Aga nad tulevad jälle vallavalitsusse. Ja siis ütlevad, et see ametnik lubas.

RK: Tuleb küsida, kus on kaasomanike nõusolek, te valdate ühiselt.

5.8. Peatükk 2.5.6. „Tehniline taristu“. Seletuskirjas käsitlemata soojavarustuse teenuse arengu võimalused (sh alternatiivse soojavarustuse arendamise võimalused ja ehitustingimused: päikeseenergia, maasoojus), telefoniside ja kommunikatsiooni, ühisveevärk- ja kanalisatsiooni, sadevee kogumise ehitustingimused ja arenguvõimalused (kraavitus, trassid).

Seisukoht: Selgitus – üldplaneering täiendavalt tingimusi ei sea, sest mitmed nimetatud teemad on käsitletud valdkonna arengukavades.

RK: See annab paindlikuse. Kui valdkonna arengukava annab mingeid uusi võimalusi siis ei ole vaja üldplaneeringut muuta.

RA: Ma tahan täiendada natuke. Ma ei ole neid arengukavasid lugenud. Aga olen sirvinud linnade üldplaneeringuid, kus on välja toodud taastuenergia osa. Nt maasoojuse nõuded ja nende rajamise tingimused. Kas on detailplaneering või hoone projektis. Nt soojuspuuraugu kaugus kinnistu piirist. Või siis muud tehnilised nõuded. Kas seda ei oleks vaja üldplaneeringusse panna?

RK: Need on tehnilised tingimused, mille puhul on küsimus – kas on vaja üldplaneeringu tasemel kohaliku omavalitsuse sekkumist? Detailplaneeringu koostamise osas peaks vaatama, kas on vaja hoonet, teatud suurus. Kõik võrgud, mida nimetasite, on hoonega seotud tehnovõrgud. Kui võrgu paigaldamisel on vaja minna üle oma krundi piiri siis on see maaomanike vaheline suhe. Üldplaneeringu kontekstis on selle tingimuse sisu väärtusetu. Tehnoloogiad muutuvad kiiresti ja meil ei ole regulatsioon seadusandluses ka väga ühtne. Veehaarde puurkaevul on sanitaarkaitsevöönd, soojuspuurkaevul puudub. Osad keskkonnaametnikud viitavad, et seal on samasugune sanitaarkaitsevöönd; teised jällegi, et ei ole, kuna tegu on täiesti suletud süsteemiga, nagu tamponeeritud puurkaev ja ei ole võimalik reostusel põhjavette sattuda. Sellest lähtuvalt tundub üldplaneeringusse tingimuste seadmine natuke liiast. Teisest küljest – arengukavades on suhteliselt detailselt neid asju lahendatud. Sh on võimalik teha erinevates piirkondades oma arengukavasid. Seega annaks üldplaneeringu lahendusele paindlikkust, et ei oleks seatud väga siduvaid tingimusi, mis võimaldaks minna edasi ka uute tehnoloogiatega.

RA: Sama teema päikeseenergiaga, kuidas neid päikesepaneelid katusele panna, et nad ei kahjustaks, nt ei tekiks kõrval hoonetele valgusreostust. Kas selliseid tingimusi ei peaks sisse kirjutama, miljööväärtuslikele aladele sama moodi.

RK: Ma pean tunnistama, et päikese paneelist tekkiva valgusreostuse kohta kuulen esimest korda. Pole kohanud. Töötan ühes büroohoones, kus vastas maja on värvitud hõbedase värviga ja mingil ajal päevast tuleb aknale rulo ette lasta. Kui paneele katusele paigaldatakse, siis peaks hooned olema vähemalt samakõrged kui ümbritsevad ja siis akendesse valgusreostust ei teki.

RA: Praegu ei ole see probleem. Kui hakatakse panema rohkem. Praegu tekitatakse neid päikesepaneeli parke ka. Üldplaneeringule saaks toetuda.

RK: Need paneelid ei ole ka päris peegelpinnad.

AV: Mis need indikaatorid on? Mis on need numbrid, millele peab vastama. Nt see soojakontuuri kaugus krundi piirist.

RA: Nt Tartu linna üldplaneeringus on soojuspuuraugu kaugus krundi piirist toodud 10 m.

AV: Ma arvan, et see on laest võetud.

RK: Hetkel on see ebaselge, kuna seda ei ole kusagil normides öeldud. Lähtutakse ühe kinnistu jaoks rajatava puurkaevu hooldusalast, 10 m.

AV: On võetud lihtsalt 10 m.

RA: On võetud jah, ja seda on võimalik üldplaneeringusse sisse kirjutada.

RK: Üldiselt tehakse soojuspuurkaevuks ümber vanu puurkaeve, kui liitatakse ühisveevärgiga ja vett ei ole vaja enam võtta. Või kui soovitakse maakütet kuid tegu on väikese krundiga ja otstarbekas on panna puurauguna. Ka suurte büroohoonetega lahendatakse maaküte vundamendi rajamisel, kuhu konstruktsiooni sisse paigaldatakse süsteemid. Tehnoloogilisi lahendusi on palju, kuid kus on vaja sekkumist? Põlva vallas ei ole minu teada probleemi, et peaks üldplaneeringu tasandil määrama alasid kuhu ja kuidas maakütet rajada. Pigem võiks olla tingimused lahtisemad, et olla avatud enam uutele tehnoloogiatele. Seda on Põlva vald ka ettenäinud oma ühes arengukavas – ettenäha taastuvenergeetika kompetentsi tõus ja kasutamise kasv.

RA: Kui praegu ei ole nii väga probleeme siis...

AV: Päikesepaneeli teema võib tulla.

RK: Ma arvan, et võiks lähtuda tervest talupoja mõistusest. Kuhu on otstarbekas panna? Sinna kus on vähem varju, ehk kõrgemate hoonete katustele. Seal peegeldust allapoole ei teki. Eramajadel on see üldjuhul lõunapoolne katusekülg. Oleneb hoonest, millises stiilis tehtud – kas paneel jääb parapeti taha või mitte. Terverida aspekte. Kuid kuna see on hoone lõunapoolne külg, siis peegeldab vastashoone põhjapoolset külge, kus aken laseb sisse seda viimast valgust. Kui seal siis midagi sisse peegeldab, siis see ei pruugi olla lihtsalt halb.

AV: Täna see tehnoloogia areneb ka nii kiiresti, et seda 45-kraadi paneeli ei kasutatagi enam. Ja siis seda peegeldust kätte saada on keeruline. Aga viilkatuse puhul, ma ei tea.

RA: See oli üsna pika perspektiiviga ettepanek.

RK: Üldplaneering on ka pika perspektiiviga. Kuid meil on lähtunud, et see mida ei pea ilmingimata reguleerima, siis see jääks valdkonna arengukavadesse. Nende muutmises on paindlikkust rohkem sees ja siis see muudatus jõuab kiiremini ka n-ö üldplaneeringusse, et ei peaks üldplaneeringut tihti muutma.

RA: On võimalik teha neid eriplaneeringuid.

5.9. Peatükk 2.1.3. „Veekogude ehituskeeluvöönd ja vesiehitised“. Peatüki kolmandas lõigus võiks olla viide KSH vastale leheküljele, kus on loetletud valla suuremad järved, jõed ja ojad või koostada tabel seletuskirja lisana. Peatükist ei selgu vesiehitiste (kanalid, paisud, kaldakindlustused jms) rajamise vajadus, ehitustingimused.

Seisukoht: Ettepanekut arvestatakse osaliselt. Lisatakse viide, muus osas puudub praktiline vajadus.

RK: Minu teada meil ei olnud kordagi arutlusel kanalite ja paisude rajamist.

RA: Aga kui keegi tahab väikest oja paisutada või kaldakindlustust rajada?

PT: Vee-erikasutusluba.

RK: Kuna on vee-erikasutusloa nõue, siis kas on seda vaja täiendavalt üldplaneeringus käsitleda?

RA: Kuid kas tuleb KSH-le vastav viide?

RK: Jah.

5.10. Peatükk 2.4. „Ruumikasutus asustusüksuste kaupa“. Peatükis on loetletud Põlva vallas asuvad külad ja Põlva linn. Planeeringu kaartidele märkida ka külade piirid ning seletuskirja viide vastavale planeeringu kaardile.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Külapiiridega ei ole üldplaneeringus määratud ühtegi tingimust. Piiride lisamine raskendab jooniste loetavust.

RK: Külapiirid on administratiivsed piirid, mille muutmine on seotud teiste asjaoludega kui üldplaneering. Külades on määratud küll ehitustingimusi, kuid need jagunevad valdavalt tihe- ja hajaasustuse vahel.

RA: Aga ma tahaksin täiendada, et mul on siin Tehnovõrkude skeem. Äkki samamoodi nagu siin panna joonisele külade nimetused? Ei pea siis piiridega olema, kuid inimene suudaks orienteeruda kus see küla asub.

TP: Sa tahad, et küla nimi oleks lihtsalt kusagil kaardil?

RA: Jah.

TP: Ma arvan, et see võiks olla.

RK: Kanname selle joonisele.

Lepiti kokku: Joonist täiendatakse, et oleks parem orienteeruda.

5.11. Peatükk 2.2. „Ruumikasutuse reserveerimine“. Tabelis 1 on toodud alade kasutamise nimestik, kus segahoonestusala defineeritakse kui *mitmekülgse tegevusega ehitiste* ja neid teenindava taristu ehitamiseks ette nähtud ala, sh äri ja väikeettevõtlus. Mõiste on ebatäpne: ehitistel on kasutusotstarbed, st tuleb täpsustada mõistet *mitmekülgse kasutusotstarbega ehitised*. Küsimus: kas segahoonestusalale on lubatud püstitada üksikelamuid, kortermaju, ühiskondlikke hooneid, spordiehitisi. Ettepanek: sisustada segahoonestusala mõiste konkreetselt.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Segahoonestusala põhimõte on lubada võimalikult suurt vabadust.

RK: Me küll täpsustame seda kasutusotstarbe sõnastust.

5.12. Tiheasustusalade üldplaneeringu kaardil on segahoonestusalana reserveeritud endise nn linavabriku maa-ala, kus asuvad eraomandis olevad maa-alad ja reformimata riigimaad. Ettepanek: üldplaneeringu elluviimiseks on otstarbekas endise linavabriku (Jaama, Kase, Ringtee tänavate vahel) territoorium lahendada ühtse detailplaneeringuna, st kaaluda võimalust määrata see üldplaneeringus terviklahendusega alaks, mis loob ühtse kujutluse ja millega suunata maa-ala ehitustegevust parima võimaliku tulemuse saamiseks.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt. Üldplaneeringu seletuskirja lisatakse tingimus, et segahoonestusala lahendatakse terviklikult. Konkreetse tingimuse seadmise elluviimine võib olla mitmete maaomanike puhul äärmiselt vähetõenäoline.

RK: Mul omal praktikas on kogemusi, et sellised ühtselt algatatud detailplaneeringud mitme maaomanikuga ei jõua kiire tulemuseni kui üldse. Kui jõuab, siis on selle tervik ala vastu tunneb huvi üks arendaja. Seega on ideaalilähedasi olukordi on väga raske realiseerida.

TP: Ma täiendaks. Küsimus on mis on terviklahendus? See võib olla ka ideevõistlus või arhitektuurivõistlus. Ärme kitsenda ainult detailplaneeringuga. Võib olla ka teemaplaneering nt.

RA: See on parem variant jah.

RK: Ja arhitektuurivõistluse kohta on meil tingimused seatud.

5.13. Tiheasustusalade üldplaneeringu kaardil on reserveeritud üldkasutatava alana Lina tn ja Ringtee vaheline territoorium, kuhu lubatud üldkasutatavate ehitiste ehitamiseks ettenähtud ala. Ettepanek: kaaluda võimalust reserveerida ala osaliselt segahoonestusala (E3 koos väikesemahulise äritegevusega).

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Kehtivas üldplaneeringus on Lina tn ja Ringtee vaheline maa olnud segafunktsiooniga. Põlva linnas ei ole ette näha sellist ehitustegevust. Alad kavandatakse piirkonna metsapargina, kus on võimalik vaba aega veeta. Reserveeritud juhtotstarve annab võimaluse maad munitsipaalomandisse taotleda.

TP: Meil ei ole see munitsipaalomandisse saadud, peame taotlema. See on Mesimummi tagune. Põhimõtteliselt on lubatud. Taotleme munitsipaaali ära, siis vaatame mis saab.

RK: Kui taotleda munitsipaali, siis kohalik kogukond saab suuremas ulatuses kasu. Kui ei taotleta, siis riik moodustab krundid ja müüb oksjonil maha.

5.14. Peatükis 2.5.3. on määratud Põlva linna miljööväärtuslikud hoonestusalad Käisi-Piiri asumis ja paisjärve kaldal. Samasse ajastusse jääb raudteejaama piirkonnas eelmise sajandi 60-ndatel ja 70-ndatel aastatel rajatud ühtse hoonestuse ja haljastusstruktuuriga rajatud elamupiirkond (Tehnika, Kastani, Savi tn). Ettepanek: kaaluda võimalust määrata miljööväärtuslikuks hoonestusalaks Jaama, Savi, Kastani, Tehnika tn piirkond).

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. 60-70ndate miljööala on määratud ning täiendavat piiranguala Põlva linna ei seata. Lisaks on nimetatud piirkonnas juba mitmeid olemasolevaid eriilmelisi hooneid.

RA: Kuigi see Jaama tn on korda tehtud, suured puud maha võetud. Sinna ei tohiks tulla mingisuguseid monstume juurde toleaja stiiliga ehitatud ehitistele.

RK: Väärtustada saab kahte moodi. Üks – tunnustada ja rääkida, et piirkond on väärtuslik. Ja teine – määrata ala ära kusagil aktis, nt planeeringus miljööväärtusliku alana. Aktis määramine ei ole ainult väärtustamine vaid toob ka teataval määral kohustusi. Kui piiratakse omandi kasutust, siis see peaks kaasa tooma mingisugust hüve. Nt toetusi. Muinsuskaitseamet on kultuuriväärtustele hakanud maksma mingisuguseid toetusi, kui objekt on kultuuriväärtus ja seda renoveeritakse.

RA: Väga kurvas seisus on need kaks raudteeäärset maja.

TP: Neid ei taastata. Ühte vähemalt.

RK: Seda enam kui mitmed hooned ongi sellises seisus, et taastamine on kallim kui uue tegemine. Seega, mingit kitsendust alana, ei ole otstarbekas seada.

RA: Praegu ta vist on selles kehtivas.

TP: Kehtivas on.

RK: Miljööväärtuslike alade piire täpsustatakse – mõnede ala kaovad, mõnede piirid muutuvad vastavalt kuidas on säilinud väärtused.

5.15. Planeeringu aluskaardina on kasutatud põhikaarti (viide lisada seletuskirja), kus on ühe kihina nimetatud nn lage ala. Küsimus: missugustel kaalutlustel on planeeringu kaartidel need alad jätkuvalt jäetud planeerimata ja juhtotstarve määramata? Samuti segab planeeringukaardi vaatlemist põhikaardi reljeefi kiht.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt. Põhikaardi aluskiht ei määratle planeerimist. Täpsustatakse joonise tingmärke viitega maatulundusalale, ehk n-ö ilma värvita alale, millel on põhikaart enim näha.

RK: Reljeef aitab mõista, milline elukeskkond on. Eriti Põlva vallas võib tekkida vale arusaam, kui see ära võtta.

5.16. Planeeringu seletuskirjas, kus on viidatud KSHs esitatud andmetele, lisada selguse huvides peatüki ja lehekülje number või seletuskirja lisana loetelu tabelina (arengukavad jm lähtematerjalid, riigitee, loodusobjektid, tänavad, kultuurimälestised, jms).

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Planeering kehtestatakse, lisamaterjal mitte.

RA: Tahaksin täiendada. Kui tuleb viide veekogudele (p 5.9), siis võiks olla ühtemoodi.

RK: Me oleme loobunud seaduse alusel kitsendusi loovate objektide esile toomisest ja kitsaste teemade käsitlemisest planeeringus. Kehtiv seadus jääb kehtima, hoolimata millise lahendusega üldplaneering kehtestatakse. Kui üldplaneeringus ei tehta ettepanekuid kaitsealuste objektide kaitsekorra muutmiseks, siis see ei muutu.

5.17. Planeeringumetoodika arendamiseks ja ühtlustamiseks on välja antud tutvustavaid trükiseid ja soovituslikke juhendeid. Küsimus: kas üldplaneeringu koostamisel on kasutatud neid materjale (nt Ruumilise planeerimise leppemärgid –YP leppemärgid)?

Seisukoht: Selgitus – tegemist on soovituslike materjalidega, mida on üldjoontes järgitud, kuid jooniste loetavuse huvides mitte alati.

RK: Konsultandina on meil olnud oma metoodika kujutamiseks üks meetod läbi aastate, mida me siis kohandame vastavalt tellijale.

RA: Mina olen harjunud soovituslike leppemärkidega ja seda oli võõras vaadata.

5.18. Peatükis 1 „Planeeringu lähteseisukohad“ lk 6 alaõigus „Võtmevaldkondade strateegilised eesmärgid“ ühe alapunktina on märgitud ettevõtluskeskkonna eesmärkides: Baltikumi energiakompetentsikeskuse rajamine. Küsimus: missugusest arengudokumendist tulenevalt rajatakse nimetatud keskus Põlva valda?

Seisukoht: Selgitus – energiakompetentsikeskuse rajamine on kajastatud Põlva valla arengukavas 2015-2029.

RA: Kas koht on ka juba kindlaks määratud?

RK: Minu teada ei ole.

TP: See koht oli olemas. Kuid toetusprotsent oli nii väike, et loobuti selle taotlemisest. Aga (dokumentidest) me välja ei ole võtnud, las olla.

5.19. Peatükis 2.4.1 „Põlva linn“ lk 17 alajaotuses Ehituslik piirkond 12, millest osa on miljöövärtuslik hoonestusala. Ettepanek: selgitada täpsemalt, missugune osa piirkonnast on miljöövärtuslik ala.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Selgitus – miljöövärtuslik ala on kantud joonisele.

RK: Näitab joonisel ja seost seletuskirjas oleva skeemiga.

5.20. Peatükis 2.5.3. „Väärtuslikud alad ja objektid“ lk 38 jaotuses „Miljöövärtusliku alal kaitse- ja kasutamistingimused on järgmised“: 1. lõik - Tingimuse täitmise tagamiseks tuleb katuse vahetuse,

ehitiste fassaadide (sh ka avatäited, trepid, väravad jms) muutmise, piirete ehitamise jne korral taotleda omavalitsuse luba. Küsimus: missugust luba on mõeldud? Kohalikul omavalitsusel on põhjendatud juhul õigus anda või kaaluda ehitusloa või –teatise andmist ehitusseadustiku lisa 1 nimetatud ehitiste puhul. Ettepanek: täpsustada lause sõnastust – „Katuse vahetuse, ehitiste fassaadide (sh ka avatäited, trepid, väravad jms) muutmisel, piirete ehitamisel jne lähtuda kehtivast ehitusseadustikust“.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt. Sõnastust korrigeeritakse järgmiselt: „Tingimuste täitmise tagamiseks tuleb katuse vahetus, ehitiste fassaadide (sh ka avatäited, trepid, väravad jms) muutmine lahendada vastavalt kehtivale seadusandlusele.“

RA: See on parem sõnastus jah. Ehitusseadustiku nimetus võib muutuda.

5.21. Sama peatükk lk 38 viimane lause: „Uued aknad peavad olema puidust ja algse aknajaotusega.“ Miljöövärtuslikul hoonestusalal on ülepingsutatud nõuda ainult puidust aknaid. See nõue on põhjendatud muinsuskaitsealadel asuvate hoonete puhul. Ettepanek: võib paigaldada PVC- pakettaknaid, puitaluumiiniumist, puidust aknaid. Algne aknajaotus on asjakohane.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt. Sõnastust korrigeeritakse järgmiselt: „Uued aknad peavad olema algse aknajaotusega. Puithoonetel ei tohi kasutada PVC aknaid.“. Miljöövärtuslikul alal asuvatele puitmajadele PVC pakettaknad ei sobi ning seda ei saa kaitstava miljöö puhul lubada.

RA: Nad ei tulegi siia üldse küsima. Seda ei suuda jälgida.

TP: Meil on miljööpiirkond jube väike. Ja me arvestame, et on mõned kivist hooned sees. Las seal siis lähevad. Puithoonel aga mitte.

RK: See on omavalitsuse järelvalve küsimus. Nõudest ei saa loobuda nii kergekäeliselt väitega, et seda ei jõua keegi jälgida.

RA: Aga see võrdse kohtlemise printsiip. See kes on juba ära pannud. Teine tuleb ütleva, et ma tahan ka. Miks temale ei või panna?

RK: See ei ole võrdse kohtlemise printsiip. Võrdse kohtlemise printsiip näeb ette võrdsetes tingimustes kohtlemist võrdselt. Planeeringul ei ole paratamatult tagasiulatuvat jõudu. See kellel on kunagi pandud PVC aknad ja hakkab neid vahetama miljöövärtuslikul alal, siis peab ta panema need aknad mis sobivad, ehk sama ei saa panna.

TP: Miljöövärtuslik piirkond on suhteliselt kesklinna piirkond, kus me ka ise liigume ja seal siis märkame.

RA: See ei tööta, ei muinsuskaitse alal, ei kusagil mujal.

PP: Kui ei tööta, siis ei tähenda, et me sellest kohe loobuma peaksime.

RK: Vähemalt püüe peaks olema mingisuguse väärtuse kaitseks või elukeskkonna tingimuse saavutamiseks. Nüüd said selle ettepaneku tegija ettepanekud otsa. Kas soovite veel midagi täiendada?

TP: Minul on küsimus. Kui ettepanekut ei arvestata, siis peab olema ettepaneku tegija sellega nõus või võtab üldse oma ettepaneku tagasi.

RK: Selle täpsustame kirjaga üle. Kas ettepaneku tegija on nõus valla seisukohaga ja kui olete siis oleks tore kui võtate vastava ettepaneku tagasi.

RA: Selle kohta tuleb kiri?

RK: Saadame kirjaga üle. Kui tagasi ei võta, siis toimub järelevalvemenetlus.

6. Peeter Anijala (Anijalg) ettepanek (Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-53-1)

6.1. Mina Peeter Anijalg Salu tn 1 omanikuna soovin muuta uues üldplaneeringus oma katastriüksuse sihtotstarvet segahoonestus maaks.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

7. Romet Neemse vastuväide (Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-42-2)

7.1. Olen eelnevalt teinud ettepaneku, et Himmaste liivamaardla reserveerida üldplaneeringus tootmisalaks T4. Selgitasite 05.04.2017 kirjas nr 7-1/17-9-2, et lähtuvalt Põlva Vallavolikogu 10.02.2016 otsusega nr 1-3/11 antud tingimuslikust nõusolekust ei pea Põlva Vallavalitsus võimalikuks reserveerida Himmaste maardlat tootmisalaks T4. Üldplaneeringus esitab kohalik omavalitsus oma ruumilise arengu eesmärgid. Kuni pole lahendatud 10.02.2016 otsuses toodud kaevandamisloaga nõustumise tingimused ei pea Põlva Vallavalitsus kohaseks kõnealusel kohas viidata kaevandamisele kui omavalitsuse ruumilisele eesmärgile. Juhin tähelepanu, et Keskkonnaamet on koostanud Himmaste liivakarjääri loa andmise korralduse eelnõu, millega on kavas kaevandamisluba anda ning esitas korralduse eelnõu seisukoha andmiseks maavarade komisjonile. Maavarade komisjon kooskõlastas 9. juuni 2017. aasta istungi protokollilise otsusega nr 17-88 Keskkonnaameti maapõuebüroo juhataja korralduse „Maavara kaevandamisloa andmine Himmaste liivamaardla Himmaste liivakarjääri mäeeraldisele ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ eelnõu. Keskkonnaameti loa andmise korralduse eelnõust selgub, et Põlva Vallavolikogu esitatud tingimused Himmaste liivakarjääri kaevandamisloa andmisele on täidetud.

Eeltoodust tulenevalt palun jätkuvalt üldplaneeringus reserveerida Himmaste liivakarjääri ala tootmisalaks T4.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Kuni ei ole täidetud Põlva Vallavolikogu 10.02.2016 otsuses nr 1-3/11, Arvamuse andmine Himmaste liivamaardla Himmaste liivakarjääri kaevandamise loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta, kaevandamisloa väljastamise aluseks seatud tingimused, ei ole põhjendatud planeeringus muuta maatulundusala tootmisalaks T4. Ettepaneku arvestamisega läheks Põlva vald vastuollu oma varasema otsusega.

8. Argo Kamja ettepanek (Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-54-1)

8.1. Palun vähendada Jaama 59 piirkonnas - kinnistul nimega Mammaste Vissi 35 (katastritunnus 62001:004:0330) – ehituskeelu vööndit 50 meetrile nagu kõrvalolevatel kinnistutel. Ning samas palume võimaldada elamumaal ehitust sellises määras, mis piirangud lubavad.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

RK: Ehitust saab lubada peale kalda ehituskeeluvööndi vähendamist ja üldplaneeringu kehtestamist.

9. Kristjan Värtoni ettepanekud

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-47-3)

9.1. Ühtse tervikuna planeeritud kinnistud Mammaste külas. Oleme planeerinud Mammaste külas vana kasvuhooone kompleksi baasil võimalikku arendust, milleks palume muuta üldplaneeringus sihtotstarvet alljärgnevalt:

Omanik	Katastritunnus	Praegune sihtotstarve üldplaneeringu projektis	Soovitud sihtotstarve
V ja V Varahalduse OÜ	61901:001:0050	Põllumaa	Segahoonestusega ala
V ja V Varahalduse OÜ	61901:001:0044	T1	Segahoonestusega ala või T2
Kristjan Värton	61901:001:0040	-	Segahoonestusega ala

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt.

61901:001:0050 – mitte arvestada, sest asub osaliselt väärtuslikul põllumajandusmaal.

61901:001:0044 – arvestada.

61901:001:0040 – arvestada.

9.2. OÜ Norten kuuluv hoone kinnistul 61901:001:0030 Mammaste külas. Praegu puudub planeeringu järgi juurdepääs Kuuri kinnistule 61901:001:0030. Palume lisada üldplaneeringusse transpordimaana ajalooliselt väljakujunenud tee ligipääsuks kinnistule.

Lisatud joonis koos vastava tähistusega.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Üldplaneeringuga ei lahendata üksikute kruntide juurdepääsu küsimusi.

9.3. Norten OÜ hoone Uus tn 4b. Oleme alustanud Norten OÜle kuuluva hoone alusele maale hoonestusõiguse seadmist plaaniga tulevane kinnistu erastada. Palume muuta vastava üksuse sihtotstarvet segahoonestusega alaks nii, et tulevikus plaanide täpsustumisel oleks võimalik sinna rajada kas elukondlik- või ärikinnisvara.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

10. Annely Hindriksoni ettepanek

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-55-1)

10.1. Esitan ettepaneku valla üldplaneeringu ja KSH aruandega seoses. See puudutab Himmaste küla ja Himmaste liivamaardlat. Tekstist nähtub, et maardlale tuleb tagada liikluskoormusele vastav juurdepääsutee. Selleks tuleb vajadusel suurendada olemasoleva tee kandevõimet ehk siis antakse võimalus karjääri väljaveotee rajamiseks läbi tiheasustusala. Ei ole arvestatud Himmaste küla

elanike ettepanekuga rajada Himmaste karjäärile uus juurdepääsutee. Samas on olemas vallavolikogu otsus kaevandamisloa väljaandmise vallapoolsete tingimuste kohta.
http://www.polva.ee/bw_client_files/polva_linn/public/img/File/OE1.pdf.pdf
Tingimusi pole üldplaneeringusse sisse kirjutatud. Teen ettepaneku lisada Himmaste liivamaardla uus juurdepääsutee üldplaneeringusse perspektiivse teelõiguna.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada osaliselt. Seletuskirjast jäetakse välja lause: „Selleks tuleb vajadusel suurendada olemasoleva tee kandevõimet.“ Himmaste liivamaardla uue juurdepääsutee saab üldplaneeringusse kanda tingimusel, kui määratakse maardla alale T4 juhtotstarve.

11. Anti Rüütli ettepanek

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-56-1)

11.1. Lisada üldplaneeringusse perspektiivseks kergliiklusteeks ühendus Mammaste ringist Ihamaru ringini paralleelselt sõiduteega. Sellega ühendame mitmed kergliiklusteed üheks tervikuks. Põlva Kooli Mammaste õppehoone ja Pihlapuu lasteaia õpilased saaks turvaliselt kooli ja lasteaeda.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

12. Põlva Maavalitsuse 21.08.2017 e-kiri

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-43-5)

12.1. Seoses maakonnaplaneeringu kehtestamisega palume Põlva valla koostatava üldplaneeringu täpsustamisel ja täienduste tegemisel lähtuda alates 19.08.2017 kehtivast Põlva maakonnaplaneeringust 2030+ ning tagada üldplaneeringu kooskõla Põlva maakonnaplaneeringuga 2030+.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

RK: Kuna oleme koostanud üldplaneeringut sama-aegselt maakonnaplaneeringuga, siis on meil maakonnaplaneeringuga kooskõla tagatud. Oleme täpsustanud rohelist võrgustikku mõningates kohtades, kuid see on loomulik.

12.2. Palume täpsustada, millisest planeerimisseadusest tulenevatele ülesannetele viidatakse peatükis 1 (Ptk 1 lk 4 *vastavalt lähteseisukohtadele tulenevad ülesanded planeeringule kehtivast planeerimisseadusest ...*).

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

12.3. Peatüki 2 punkti 2.1. loetelu esimeses punktis on kirjas *arendamine peab toimuma eelkõige sisestruktuuri tihendamise kaudu*; samas on teises punktis kirjas *mistahes uute elamupiirkondade rajamisel*. Teeme ettepaneku täpsustada, et uute elamupiirkondade rajamine saab toimuda vaid erandkorras kohaliku omavalitsuse kaalutusotsuse alusel.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

12.4. Palume ühtlustada mõisted, mis on seotud tiheasustusega aladega (praegu on üldplaneeringus kasutusel tiheasustusega alad, tiheasustusalad, tiheasulad, tiheasustus, tiheasum), ja lisada vajadusel kasutatavate mõistete selgitused.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

12.5. Palume täpsustada üldplaneeringus kasutatavat mõistet *asum* lähtuvalt maakonnaplaneeringus kasutatavast mõistest *tiheasum*.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada.

12.6. Palume lisada üldplaneeringus Põlva linna asustuse käsitlemisel kehtivast maakonnaplaneeringust tulenev mõiste *linnalise asustuse ala* ja siduda sellega mõiste *tiheasum*. Põlva maakonnaplaneeringuga on määratud linnalise asustuse alad (ptk 2.2.), mis on Põlva vallas Põlvas ja selle lähiümbruses.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Üldplaneeringut ei muudeta, kuna üldplaneeringu ja maakonnaplaneeringu käsitlused on erinevad. Ruumiliselt on maakonnaplaneering palju üldisem. Linnalise asustusega ala ei ole üldplaneeringus mingi alaga kattuv ja kogu selle ulatus ei ole tiheasumiteks jagatud. Üldplaneeringusse jääb mõiste tiheasustusala. Asum on üks tiheasustusala väiksem üksus (ehk tiheasustusala saab jagada asumiteks).

RK: Täiendavalt planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringus määrata tiheasustusala, mitte aga linnalise asustusega ala.

12.7. Punktis 2.3. on viidatud Ahja jõe ürgoru maastikukaitseala üldplaneeringule. Palume täpsustada, kas selle planeeringuga sätestatu võetakse tervikuna koostatavasse üldplaneeringusse üle või võetakse üle vaid koostatava üldplaneeringu punktis 2.3. toodu ja Ahja jõe ürgoru maastikukaitseala üldplaneering jäetakse ka kehtima/ kaotab kehtivuse üldplaneeringu kehtestamisel. Samuti tuleks koostatavas üldplaneeringus viidata teistele kehtivatele üldplaneeringutele/ teemaplaneeringutele.

Seisukoht: Ettepanekut arvestada. Ürgoru üldplaneeringu sätestatu jääb kehtima. Lisatakse vastav selgitus.

12.8. Palume avalikult kasutatavate hoonete ümbruses analoogselt parkimiskohtade normikohase kavandamise nõudele näha ette meetmed jalakäijatele/ kergliiklejatele piisava ruumi tagamiseks.

Seisukoht: Ettepanekut mitte arvestada. Sellist probleemi ei ole ette näha, lisaks reguleerivad valdkonda juba ka teised dokumendid.

12.9. Ehitustingimuste tabelites toodud tingimused ei võimalda ehitada Põlva linnas nn *funkelamuid* ka piirkonda, kus need juba asuvad. Kas see on taotluslik?

Seisukoht: Selgitus – viilkatuste piirkonnas ei lubata, mujal lubatakse funkkelamuid ehitada.

12.10. Punkti 2.1.4. viimasest lõigust jääb mulje, et Põlva vallas on määratud väärtuslikeks põllumajandusmaadeks alad, millel asuvad hooned.

Seisukoht: Selgitus – üldiselt on põhimõte, et ei määrata väärtuslikeks põllumajandusmaadeks alasid, millel asuvad hooned. Samas ei saa välistada olukorda, kus mõni hoone võib olemas olla või soovitakse taastada.

13. Jaanus Aani (Aan) küsimus

(Põlva valla dokumendiregistri nr 7-1/17-57-1)

13.1. Tekkis küsimus – Himmaste külas T1 ja T2 alal välisviimistlusena lubatud vaid betoon, kivi, metall ja klaas. Miks puitu pole nimekirjas ehk millega see materjal vastuollu läheb?

Seisukoht: *Selgitus – seletuskirja lisatakse välisviimistlusmaterjalina puit.*

RK: Oleme jõudnud läbi vaadata nüüd kõik laekunud kirjad. Kas on veel tekkinud küsimusi, ettepanekuid, arvamusi?

Küsimus: Kui nüüd vallad ühinevad, kas siis algab see üldplaneeringu koostamine jälle algusest?

RK: Seaduse kohaselt tuleb ühinenud omavalitsuses ühinemise järgselt koostada uus üldplaneering teatava aja jooksul. Aeg näitab kuidas seda sätet tõlgendatakse ja kuidas selleni jõutakse. Koostatava üldplaneeringu puhul olid aluseks varasemad üldplaneeringud, millest valla osa oli üsna värske. Meil oli juhis seda muuta võimalikult vähe. Samas võtsime arvesse, et toimub rahvastiku vähenemine ja koondumine keskustesse. Kui toimub liitumine, siis on Põlva vald edus, kuna vallas asub maakonna keskus.

TP: Koostava üldplaneeringu koostamiseks on kulunud 3,5 aastat. Järgmine planeering võtab ka aega kindlasti rohkem kui 2 aastat. Meile on väga oluline, et koostatav saaks kehtestatud, siis saame toimetada Põlva linnas ja valla territooriumil.

RK: Seaduse sätte mõte on, et ühinevale omavalitsusele oleks tagatud ühtne areng. Teoreetiliselt võib olla nii, et mõned vallad on planeerinud väga oma valla keskselt. Põlva valla koostatava üldplaneeringu puhul on meil väga palju seoseid olnud lahendada naaberomavalitsustega. Nt Ahja ürgoru teemaplaneering. Nt Kanepi vallaga oli tihedalt suhtlust kergliiklusteede võrgustiku osas. See planeering on juba koostatud laiapõhjalisemana ja on läbi räägitud. Küsimus võib olla, et hakatakse võrdlema planeeringu sisulisi lahendusi ja hakatakse neid ühtlustama. Võib-olla vaieldakse üle kuhu mingi kindel objekt tuleb. Aga see objekti tulek võib olla lahendatakse mingi arengukavaga pigem. Üldplaneeringus oleme püüdnud vältida objektipõhist planeerimist, vaid pigem oleme planeeringu elukeskkonnapõhiselt. Et oleks süsteem.

Küsimus: Millal see planeering nüüd vastuvõetakse? Selle aasta jooksul?

RK: Kehtestamiseni ei oska ma öelda millal jõuame. Tuleb läbida ehituskeeluvööndi vähendamise menetlus, KSH aruande heakskiitmine ja siis järelevalve menetlus. Oleneb järgnevatest menetlustest. Kui järelevalvemenetlus on läbitud, siis paratamatult jõuab see volikogu lauale.

Küsimus: Siis on uus volikogu?

RK: Arvatavasti. Võidakse mitte kehtestada, kuid seda peab motiveerima. Või pikendada selle planeeringu meneltust, lisades liituvad vallad.

Küsimus: Olen kuulnud ühinevates valdades juttu, et Põlvas küll kehtestatakse, kuid seda saab muuta. See muutmine on justkui väga lihtne.

RK: Muuta saab kogu aeg. Eriplaneeringuga või teemaplaneeringuga. Mina mõtlen, millised teemadevõrgustikud vajaksid ühtlustamist, kuna piirkondlikud ehitustingimused jäävad erinevaks.

TP: Detailplaneeringuga saab muuta ainult ühte kindlat kohta.

RK: Detailplaneeringuga muutmine peaks olema erand. Tänan, et tulite. Kui on veel midagi, siis palun esitada see kirjalikult.

Arutelu lõpp.

Protokollis: R. Klesment (OÜ Pärnu Instituut)